



Flersprogethedsdidaktik i den tidlige engelskundervisning

Rikke Jensen, Mette Poulsen & Petra Daryai-Hansen

Det er vores erfaring, at børn i 1. klasse som oftest har en stor interesse i at lære fremmedsprog – og at de især er interesserede i de sprog, som der normalt ikke undervises i. Ofte har børnene givet udtryk for, at de synes, at det er sejere at lære at tælle til 10 på litauisk og japansk end at tælle til 10 på engelsk. For os som lærere er det tydeligt, at flersprogethedsdidaktikken i den tidlige engelskundervisning bidrager til at styrke elevernes generelle sproglige opmærksomhed og sproglige anerkendelse.

I projektet *Tidligere Sprogstart – Ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed* har vi lagt flersprogethedsdidaktik-aktiviteter ind i alle undervisningsforløbene. I [forløb 1](#) arbejder eleverne fx med hilseudtryk på forskellige sprog og med flersprogede sange.



I [forløb 2](#) arbejder eleverne med kroppen. Her skrives kropsord på forskellige sprog på ”klassens krop”, som hænges op, så den er synlig gennem hele forløbet.

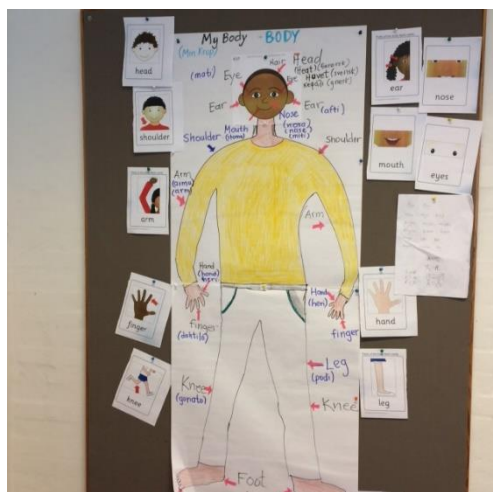


Foto: Konsortiet for Sprog og Fagdidaktik i folkeskolen

[Forløb 3](#) handler om jul og ting, der knytter sig til højtiden. I forløbet lægges der op til en dialog med eleverne, som tager udgangspunkt i deres kulturelle baggrunde: Hvilke andre vinter-højtider end jul har eleverne kendskab til?

Hvorfor flersprogethedsdidaktik?

Gennem aktiviteterne forsøger vi at bygge bro mellem de sprog, der undervises i i folkeskolen, elevernes førstesprog og målsproget engelsk. Derudover har vi også haft fokus på at styrke alle elevers sproglige opmærksomhed og glæde ved sprog (Daryai-Hansen & Drachmann, 2018).

Ved at have fokus på flersprogethedsdidaktikken (Daryai-Hansen, 2018) kan man i undervisningen skabe gode indgange til at tale om ligheder og forskelle mellem sprog og kultur, så vi kan skabe grobund for en bredere sproglig bevidsthed og en begyndende interkulturel forståelse, og eleverne kan, uanset sproglig baggrund, føle, at de har noget at byde ind med i undervisningen.

Hvordan kan man arbejde med flersprogethedsdidaktik, når man ikke har mange flersprogede elever?

På vores skole har vi ikke mange flersprogede elever, så derfor har vi i stedet lagt vægt på, at eleverne bliver introduceret til mange sprog for så at benytte forskellige sproglige strategier og derved styrke alle elevers sproglige opmærksomhed samt arbejdet med en sproglig anerkendelse og en glæde ved sprog.

De undervisningsforløb, som vi har udviklet, har tilgodeset generel sproglig opmærksomhed – altså uden fokus på enkelte sprog. Ud fra de erfaringer vi fik med ved at arbejde og afprøve undervisningsforløbene, kunne vi konstatere, at eleverne benyttede sig af mange forskellige strategier til ”at regne” opgaverne ud, og de blev en slags sprogdetektiver. Vi havde ikke undervist dem i sprogstrategierne inden – de fandt selv ud af det. Efterfølgende samlede vi op på elevernes brug af strategier, så eleverne selv kunne sætte ord på, hvordan de havde fundet frem til løsningerne.

Eleverne brugte den sproglige viden, der allerede var til stede i klasserummet, de kiggede på ordene og vurderede, om det var noget, de allerede kendte, de gættede, de kiggede på stavemåde og sammenlignede, og de var opmærksomme på gentagelser.

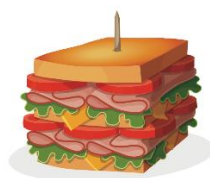
Et af vores undervisningsforløb har vi kaldt ”[Yummy or yucky](#)”. Det handler om mad. Vi har arbejdet med chunks: ”I like...”, ”I don’t like...”, ”Can I please have a ...”. Vi valgte, at ordene for maden skulle være transparente, så eleverne kunne sammenligne de engelske madord med danske madord og madord på andre sprog. Målet er, at alle elevers sproglige opmærksomhed udvikles, da de vil opleve, at de engelske ord minder om ord, de allerede kan – fx ’sandwich’, ’pizza’, ’salad’ og ’pancakes’.



spaghetti



cornflakes



a sandwich



lasagna

Der er både lighed ved udtale, stavemåde og begyndelsesbogstaver, og det er det, som vi gerne vil rette elevernes opmærksomhed mod og gøre dem bevidste om. Eleverne skal gerne udvikle en sproglig strategi, som de kan bruge fremadrettet – og det er derfor på ingen måde spild af tid at arbejde med flersprogethedsdidaktik i begynderundervisningen.

Hvis du vil vide mere:

Daryai-Hansen, P. (2018). Flersprogethedsdidaktik i fremmedsprogsundervisningen. I: P. Daryai-Hansen, A. Søndergaard Gregersen, S. K. Jacobsen, J. von Holst-Pedersen, L. Krogsgaard Svarstad & C. Watson (red.), *Fremmedsprogdidaktik. Mellem fag og didaktik*. København: Hans Reitzels Forlag, 29-44.

Daryai-Hansen, P. & Albrechtsen, D. (red.) (2018). *Tidligere Sprogstart – Ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed*. Københavns Universitet: Konsortiet for Sprog og Fagdidaktik i folkeskolen. Hentet fra <https://tidligeresprogstart.ku.dk/publikationer>

Daryai-Hansen, P., Dahl Jensen, R., Kløve, Z., & Poulsen, M. (2016). Hvordan kan elevernes sproglige opmærksomhed styrkes gennem en flersproget tilgang? *Sproglæreren* 3(2016), 29-31.

Daryai-Hansen, P. & Drachmann, N. (2018). *Hvordan kan vi udvikle elevernes sproglige opmærksomhed i den tidlige sprogstart?* Københavns Universitet: Konsortiet for Sprog og Fagdidaktik i folkeskolen. Hentet fra <https://tidligeresprogstart.ku.dk/publikationer>

Udarbejdet af engelsklærerne Rikke Jensen og Mette Poulsen fra Randersgades Skole i samarbejde med lektor/docent Petra Daryai-Hansen i rammen af projektet "Tidligere Sprogstart – Ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed", Konsortiet for Sprog og Fagdidaktik i folkeskolen, støttet af A.P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til Almene Formaal og Københavns Kommune.